

Aurora Dobrogei

REDACTIA și ADMINISTRATIJA
Strada Negru Vodă No. 2, Constanța

ORGAN AL PARTIDULUI TARANESC
de sub președinția domnului doctor N. LUPU

Sub direcțiunea unui Comitet

SKODA

Afacerea SKODA este cea mai mare batjocură a-dusă Țării de guvernarea după război. Este un amestec de jaf în banul public, de neglijență și trădare. Parcă nu au fost destule jertfe inutile ce le-am suportat în 1916 când la fel, ceț cu răspunderea de atunci — partidul Liberal — ne-a băgat într'un război care dacă trebuia făcut, apoi trebuia și pregătit. Și atunci ca și acum guvernarea au făcut posibilă nenorociri acumpătate de țară. Doctorul Lupu, în parlament a fost cel dintâi — și de pe urmă — care a dat alarma

în această afacere. Se știe în ce constă: pentru că avem o țară bogată și frumoasă, vecinilor răvnesc la ea. Un război oricând este posibil și în nici un caz nu noi îl vom provoca. Ne-am realizat idealul prin întregirea neamului și va trebui cu orice sacrificiu să-l păstrăm. Pentru aceasta, trebuie să fim oricând gata cu arma la picior. Vecinii se înarmează de zor. Ai noștri, hotărâseră să facă în țară, o fabrică de arme, una de tunuri și una de aeroplane. S'au comandat mașini cari de ani de zile ruginesc în portul Constanța.

Fabricile străine — Skoda mai ales — a reușit să cumpere pe unii și pe alții, ca aceste fabrici să nu mai fie ființă. Pentru ca să reușească să ne vândă ei armamentul, la o comandă de 15 miliarde, vă puteți închidul ce șperțuri — ei zic comisiioane — au trebuit să plătească și ce persoane importante au trebuit să le fie complici.

Dar nu au făcut numai atât: s'au descoperit fraude fiscale în legătură cu operațiile societății Skoda în valoare de 60 milioane lei, și ce-i mai grav, această so-

cietate, făcea și spionaț, a-jungând să pună mâna pe acte ce privesc apărarea noastră.

În fața dovezilor aduse de Dr. Lupu și la somația d sale că guvernul național-tărănesc trebuie să plece dela putere, D-l Prim Ministru a căutat să opere — împreună cu Argetoianu sub care Skoda operează la fel — să întârzie cercetările începute din care cauză foarte multe dovezi de vinovație au putut fi distruse.

La a doua somație a doctorului Lupu, că guvernul trebuie să plece, că e răspunzător de neglijența care a permis să se risipească atâta banet, să fim nepregătiți de război și supusul austriac Zeleski directorul Skoda, — azi arestat, — să poată face spionaț, auziți ce răspunde Primul Ministru al Țării: „Da, să plecăm, dar poate afară de Dr. Lupu, nu este altcineva mai curat și mai demn să ne înlocuiască”.

Faptul că fiul primului ministru, inginer, a avut un rol important în conducerea Soc. Skoda, îndreptățeste și mai mult bănuiele noastre. Să sperăm că Justiția Militară, va face o completă lumină asupra acestei grozave potlogării, cu toate dificultățile puse în cale de guvern.

Voi însă cari ați luptat, spuneți celor ce mâine vor fi chemați să apere Țara, ce ați suferit în timpul războiului din cauza lipsei de armament și din cauza spionațului. Și împreună cu toți și pentru interesul general, să pedepșiți cu votul vostru pe cei ce n'au fost demni de încrederea ce le-ați dat.

Vi s'au furat banii plățiți de voi, vi s'a expus viața și averea voastră la 1916 ca și acum.

ECCE HOMO!

De la război încoace și de când treburile țării merg din rău în mai rău, toată lumea se întreabă: unde-i omul — care să ne salveze? Ultimele evenimente l'au arătat și impus atât jos cât mai ales sus.

Astăzi toți îl cunosc, toți îl admiră și toți îl doresc. Prin dragostea sa de neam și țară, prin mîntea sa luminată și curajul neînfricat, el s'a impus tuturor. Nu există ocoabă, nu există casă, în care să nu existe un om ca el.

D. Dr. N. LUPU
șeful partidului Tărănesc.

în care numele lui să nu se pronunțe cu drag, cu respect și admirație.

Numele doctorului Nicolae Lupu sboară din gură în gură.

În sfârșit, după atâta sbucium — atâta suferință și atâta umilire putem cu mâna pe conștiință să spunem «iată omul».

Soarta guvernului de azi, ca și soarta țării stă în mâinele sale.

Singur doctorul Nicolae Lupu a luat fățiș apărarea muncitorilor contra speculanților și a bancherilor.

Singur doctorul Nicolae Lupu a îndrăsnit să pună ferul roșu pe fruntea trădătorilor și a vânzătorilor.

Omul care ne trebuie — îl avem — el este doctorul Nicolae Lupu.
Ecce homo. Mis.

Revizuirea tratatelor?

Țările invinse, de multă vreme agită ideea revizuirii tratatelor de pace, obținute cu atâtea jertfe și bazate pe principiul libertății popoarelor.

Se știe că grație revoluției Franceze de la 1789, oamenii au devenit egali înaintea legilor, iar că prin tratatele de pace dela 1919 la fel, popoarele au devenit egale aproape, în fața legilor Societății Națiunilor.

Învinși, precum și fosta noastră aliață Italia, vor să strice tratatele de pace, amenințând astfel principiul libertății popoarelor, deci și granițele țării noastre. La

aceasta se opune Franța și mai ales Mica Înțelegere. (Mica Înțelegere este alianța dintre România, Serbia și Cehoslovacia, cari împreună formează o mare putere de 50 milioane locuitori).

Revizuirea tratatelor constituie un mare pericol pentru noi și nu vom lăsa cu nici un pret să ne atingă.

Pacea în Europa a fost stabilită pe bazele dreptului de auto-determinare liberă a popoarelor. Ce? vor să înlocuiească iarăși vremurile, când de exemplu în Austro-Ungaria 14 milioane de Unguri și Austriaci stăpneau 35 milioane de Români, Sârbi și Cehoslovaci? De abia a scăpat Europa de sclavia popoarelor, o rușine și nedreptate pentru timpurile noastre și se încearcă să se revină?

Unde este dreptatea și rațiunea? Pentru ce s'au pierdut atâtea milioane de vieți în marele război, să ne întorcem de unde am plecat? Asta, nu se poate.

—>XX—
„A tăiat purceaua“?

Pe tot cuprinsul țării se aude vâietul înăbușit al unei națiuni indignate de tot ce-i este dat să vadă, petrecându-se în aceste zile, și în frământată tot ce este conștiința a românească purică a se ajunge la marea purificare de care avem nevoie; iar d. Mihalache face pe «europenul» la Geneva.

Ce să însemneze oare această atitudine? Să fie mărturie sinceră a putanțelor de înțelegere ale d-lui Mihalache; să fie cinism, ori poate chiar înconștiență?

Cum, partidul al cărui șef ad-interim a fost atâtea timp și al cărui conducător țărănesc ești proclamat oficial, se frământă hârțuit de atâtea probleme și scandaluri și tu stai la Geneva? Și mai ales ce importanță are pentru țara prezența d-sale acolo unde este și d-l Titulescu?

Are oare aceasta nevoie de luminile d-lui Mihalache: de vasele d-sale cunoștințe tehnice ori politice în chestia de-zărmării?

D. Mihalache consumă inutil o ziarnă și pe de deasupra, ca și când aceasta n'ar fi de ajuns, vorbește la telefon ore întregi cu Bucureștii, și ceea ce costă bugetul, după câte se află, zeci de milioane de lei pe zi.

Ori, d. Mihalache nu se înformează numai asupra celor politice ci și asupra stărilor de pe la Topoloveni. Astfel, într-o seară, a întrebat insistent și îngrijorat: „a tăiat purceaua“?

Autenticitatea faptului este garantată și discul înregistrator o poate, ori când dovede. Nu știm dacă răspunsul primit o fi fost lălmășitor ori dacă purceaua a tăiat. Ceea ce este însă sigur, este că locul d-sale nu este acuma la Geneva ci la București, pentru că locul pe care îl are în partid d. loc și la oarecare obligații morale în legătură cu actuala guvernare. Finaid aici, pe lângă o operă utilă pentru partid ar mai fi scuit și de grîile despre fatatul purceurilor de la Topoloveni.

Restabilizarea

Unul din punctele importante ale programului nostru este restabilizarea. Încerc să dovedesc cu cifre, reforma propusă de noi:

Înainte de război, în anul 1914 România avea monedă hârtie de 600 de milioane lei. Cum de atunci toate sau scumpit de vre'o 33 de ori, înseamnă că astăzi ar trebui să avem o emisiune de 33 ori 600 mil., ceace face 20 de miliarde lei (aprox.). Adăogați la aceasta că țara s'a făcut de două ori și jumătate, mai mare și mai bogată și veți vedea că față de timpul de înaintea războiului ar trebui la țara

intregită să avem 50 de miliarde lei. Ori azi nu avem decât numai 20 miliarde lei. Socotiți pe de altă parte căți din banii existenți, i-au trecut politicianii ce ne-au guvernata la băncile din străinătate, căți stau absolut ne-productivi la «ciorap» și prin bănci, și veți vedea ușor că în adevăr există o mare lipsă de monedă, care este o cauză principală a crizei ce ne bântue.

În anul 1929, s'a făcut stabilizarea leului, Statul împrumutându-se cu bani în condiții grele, pe care i-a risipit pentru menținerea acestei stabilizări, ce ne-a făcut mai mult rău decât bine: s'a hotărât atunci ca un leu stabilit să valoareze trei părți și ceva dintr'un leu aur, cu toate că valoarea reală a leului era mai mică. Ba partidul Liberal ar fi vrut să revalorizeze leul, parcă ar fi fost posibil ca printr'o lege să faci aur din hârtie.

La toate aceste, s'a adăogat și considerabila scădere a prețurilor cerealelor, răsturnându-se toate raporturile dintre valori.

Oamenii ce s'au împrumutat, nu mai pot plăti din cauza acestei stabilizări, munca, pământul și produsele nemai având în monedă adevărată lor măsură. De aici, necesitatea sau a conversiunii, sau a restabilizării leului, sau a amândurora; pentru că din cauza insolvenței generale toată lumea suferă, nu numai cei ce au dat cu împrumut și numai pot fi plățiți.

Celelalte partide nu admit restabilizarea, deoarece frunțașii lor au bani și nu vor să li se vadă scăzându-se valoarea; iar conversiunea a fost atât de rău făcută că a fost nevoie să fie schimbată, amănătat și anulată de Casație, și nimeni nu mai știe ce o să plătească, cât și când. Să admitem că s'ar emite 50-60 miliarde lei; cine și ce s'ar pierde? Produsele și munca noastră ar valora de trei ori mai mult. Cineva cu 100 mii lei datorie, ar avea de plătit numai 33 de mii. Acordându-se și termene scurte de plată s'ar achita toată lumea de datorii. Statul la fel — în interior — și viața s'ar normaliza. Și chiar dacă ar fi oarecare inconveniente acestea nu cântăresc cât avantajele. Căci în definiție monedă nu este un scop, ci un mijloc care la nevoie mare trebuie adaptat situației și situația nu poate fi îndreptată mai onorabil și mai comod numai prin conversiune, care cere judecată, cheltueli, timp.

Acum și americanii au recurs la Conversiune și examinează posibilitatea unei restabilizări pe cari Engle-

zii au și făcut-o în Septembrie 1931; și dragă Doamne n'om fi noi mai deștepți ca ei în materie de afaceri.

Când Dr. Lupu — sunt ani de atunci — a lansat ideea conversiunii și a restabilizării, toți adversarii politici îl socoteau alături cu drumul; azi când Englezii și-au scăzut Lira dela 750 la 550 lei și când mai toate statele adoptă conversiunea, constatăm că dr. Lupu, pe lângă un distrugător de multe rele, este și un constructor bine inspirat și prevăzător intru cele bune.

Restabilizarea este imperios necesară și dacă n'ar face-o oamenii ori face-o timpurile: numai că mai bine ar fi să o facem decât să se impună cum și când o vrea ea.

Dela Municipiu

Când a fost mutată statuia lui Ovidiu cu spatele spre Primărie, gurile rele spuneau că s'a hotărât aceasta pentru ca nobilul nostru strămoș să nu mai fie cu fața spre instituția unde adesea se petrec lucruri urite.

In adevăr ce ar spune Ovidiu despre opera fostului primar Fiacescu numită de autor patină, iar de noi băltoacă sau eleste?

Ce ar spune de executarea tehnică, de preț și de celelalte împrejurări?

Oricari i-ar fi fost intențiile a reușit să facă dintr'o operă de utilitate publică, un monument de nepricepere, lipsă de gust și risipă.

Credeti că vizitatorii ocoleau Constanța pentru că nu avea patină?

Asta-i curată tichie de măr-găritar în capul chelului. Municipiul a găsit necesar să închirieze un mare imobil pe str. Călărăși. O fi necesar, treaba lui! Ceace ne surprinde este faptul că imobilul aparține fostului funcționar al primăriei Butucescu, azi pensionar.

Și ne mai surprinde faptul că această închiriere a fost contractată pe când pensionarul Butucescu era ajutor de primar, prin grația apropiatei rudeni cu șeful organizației guvernamentale din Județ.

Și iar ne mai surprinde că a fost încasată chiria pe un an înainte, fără ca fericitul proprietar să fi pus la dispoziție imobilul de care Municipiul avea așa «nevoie» mare.

După cum ne surprinde că Municipiul nu a făcut nici un demers să intre în posesia bunului închiriat pentru care a plătit 90.000 lei anticipat, bani cu care se puteau cumpăra frânghii pentru toți tălharii din țară, și ultima surpriză — în această afacere — zău ultima domniilor edili, noi doar le scriem ne le-am făcut, este că imobilul cu pricina este locuit, așa că fostul ajutor de primar, pensionar și funcționar al Municipiului are după toate legile drept la chirie — drept sfânt va zice la un eventual proces — și dela chiriașii de fapt (Municipiul este de drept).

Felicităm pe dl. Butuc. (prescurtat) și pe toți compicii săi de ingenioasă invenție. Să nu o breveteze că nu oricine l'ar copia.

Mai știm una dar nu o spunem, pentru liniștea publică și cu o condiție sau rugăminte: că nu să se mai concesioneze plaja «Treii Papuci».

Pentru o sumă de nimic s'a luat populației apa, nisipul și soarele dela plaja populară. Dați în concesie cabinele, bufetii și ce-ți mai vrea, dar lăsați pentru igienă sănătatea și distracția publicului, nu așa bogat ca dl. Fiacescu sau Butucescu, întrecerea liberă la plaja «Treii Papuci», unde Municipiul nu a pus nimic și unde de ani nu s'a auzit de taxa de plată, de răd și peștii de noi.

Vă asigur că veți câștiga mai mult decât această mică afacere neînsemnată pentru Municipiul: măcar în considerație, — scumpă marfă.

Salvați Cooperația!

Băncile Populare sătești — una din formele Cooperăției — sunt tot atât de importante dacă nu și mai mult decât Școala și Biserica.

Menirea lor este să ridice starea materială a țăranului după care va veni de îndată și cea spirituală, coordonându-i munca cu creditul de care are nevoie și dându-i posibilitatea comodă pentru desfacerea produselor sale. S'ar putea socoti vrednicia unui sat după starea Băncii Populare.

Mai ales după împrumutările, rolul Cooperăției în dezvoltarea țăranului este hotărâtor.

Cooperăția, născută din nevoile celor mulți și săraci a fost obligată față de Partidele politice prin ajutoarele bănești date de guvern; li s'au dat bani și li s'au luat din sufletul lor, politicantizându-se în sensul rău și otrăvindul-se ființa.

Criza economică era fatală să le atingă și pe ele cu toate că nu sunt vinovate cu nimic și cu toate că salvarea lor este posibilă și necesară. Băncile Populare nu au făcut cămătărie; au primit dobândă votată de membrii lor, țărani, care a mers în punga membrilor lor tot țărani.

Capitalul acestor Bănci este capital țărănesc și nu trebuie să se risipească, aceasta fiind o mare pagubă pentru agricultori.

Nu așteptați pomana statului și care puteți aranjați-vă, salvând Banca Populară, banca noastră.

Dați-i posibilitate să se refacă și veți avea credit imediat; gândiți-vă — Doamne ferește ca într'un caz de secetă să nu lipsă — nimeni nu v'a mai da pe credit și atunci veți suferi mai mult.

Socot că vă faceți o datorie de conștiință față de consăteni și de interes față de dvs., ascultându-mă.

Veniți, de luați lumină!

Intocmai preotului ce oficiază sfânta slujbă a invierii Domnului Hristos, așa d. dr. Nicolae Lupu, feciorul preotului din Arșura, a îmbrăcat haina sacrificiului și îndeplinește în văzul întregii țări românești serviciul de inviorător al sufletelor însetate de dreptate și adevăr.

Nu-l întrerupeți. El este un iluminat!

Un popor întreg, asupra căruia unui conducător, nevrednic au lăsat să se întindă mrejele minciunii, vânzării de neam și risipei, un popor cuminte, în săptămâna patimilor Mântuitorului Hristos, așteaptă ca doctorul Lupu să spună: Veniți de luați lumină!

Hristos a înviat!

—>OXO—

A fi membru al partidului «Tărănesc» prezidat de d-rul N. Lupu, constituie un merit.

Toți cari vor să apere munca, cinstea și demnitatea țării să se înscrie în organizațiunile partidului „Tărănesc”.

De ale lui Madgearu

Funcționarii fiscali în genere sunt puțin iubiți de contribuabilul nostru.

Cauza este că impozitele sunt sau prea mari sau prea nedrepte și mai ales că banul plătit nu mai merge unde ar trebui să meargă. Sub toate guvernele s'a risipit atâtea banet ca nicăieri poate în lume.

Cu toate acestea nu funcționarii fiscali și mai ales perceptorii sunt de vină, așa că putem cu drept cuvânt să-i compătımim pentru marea nedreptate și de rușinea ce li s'a făcut, și anume:

Erau până la Ianuarie 1933 perceptori rurali, selecționați dintre cei mai buni funcționari cu vechimea destul de mare, în care timp se presupune că și-ar fi completat cunoștințele.

D-l Madgearu face o lege prin care din perceptori li face agenți.

Ar fi putut să le impună un examen de cunoștințe sau să le taie din leasă, cum li s'a mai tăiat.

A retrograda pe cineva, fără motive, este o mare nedreptate.

În județul nostru din 30 percepători, 17 sunt retrogradați.

Ne gândim cu durere la situația lor, la pierderea unui rang social câștigat cu trudă și la faptul că dintre cei ce n'au fost retrogradați, datorează aceeași influențelor politice sau de rudeme, ceace mă este până la revoltă, nedreptatea.

—>XOX—

COMUNICAT

Către membrii noștri

Vă atragem atenția, acum mai mult ca oricând sunteți datori să vă străngeți și să vă îngroșați rândurile.

Căutați să pătrundeți importanța programului nostru, convingându-vă prietenii și cunoștinșii de necesitatea realizării lui.

Puneți tot sufletul în această acțiune și achitați-vă cu plăcere de obligațiile ce decurg din demna D-vs calitate de membri ai Partidului Tărănesc.

Aveți pururea în vedere interesele generale și lupta grea pe care centrul o duce pentru aceasta.

Noti suntem gata oricând să vă ajutăm cu ce putem, cu toată dragostea.

Acolo unde nu v'ați organizat încă, grăbiți-vă întocmind proces-verbal, și alegându-vă conducătorii locali compuși din: un președinte, unul sau doi vicepreședinți, secretar (casier dacă este nevoie) și cel puțin 4 membrii.

Cotizația minimă este lei 2 la sate, la oraș lei 5, cartea de membru 6 la sat și 10 la oraș.

Fiți la înălțimea timpului, și a oamenilor ce se gândesc la voi!

—>XOX—
Și cu silă înă'n pod
și cu varza grasă
D. I. G. Duca, șeful partidului național-liberal, declară că dacă vor veni liberalii la guvern, vor ajuta pe toți debitorii, fără însă a se atinge de creditori.
Admițând că ajuti pe debitori, trebuie să lai din datorie și să dai creditorilor. Atunci, de unde?
—>OYO—

O parte din discursul d-lui doctor Nicolae Lupu ținut în parlament, în afacerea SKODA

Arătăm în altă parte a ziarului în ce constă afacerea Skoda.

Se știe ce grozăvia a descoperit Doctorul Lupu, ferind țara de jefuitori și spioni. Iată și o parte din discursul ce d-sa l-a ținut în Parlament.

Se puteau face comenzi în țară

El bine, d-ilor, un om clădit judecând, trebuie să spună așa: noi avem și uzine în țară, care puteau să facă o parte din material — eu nu spun că tot materialul putea să fie comandat în țară. De această părere a mea a fost ministrul finanțelor care, la începutul venirii d-ului Lupu, a fost de părere să se dea o parte din comandă și uzinelor noastre.

Am fost și eu la Reșița, poate ați fost și dv., acolo și ați văzut ce puternică instalație! Când citii mai deunăzi, un raport, că noi până și jinele de cale ferată le comandăm aiurea, când aceste jinele putea să le facă și Reșița, câte vrei? eram surprins. Noi aveam și puteam să punem pe picior de lucru și uzinele la Cugir, în orice caz, d-ilor deputați această rușine permanentă, ca să avem uzine, în care statul...

străine ca Wickens și altele au trimis mașini și aceste mașini au stat trei ani de zile pe cheie, la Constanța, în docuri și rugines. Acolo și a trebuit să fie trimise înapoi iar această instituție este cu 135 milioane în faliment, iar statul, d-ilor, statul acesta pe care îl reprezintăți dv., d-ilor guvernului continuă a plăti director la Cugir și încă ce director — nu este numai cazul Videighiu, cum știți și dv. — cu contract și după aceea cu speze de reziliere. Bietul Videighiu, este o victimă fiindcă numai de el se știe. Nu mai departe, la Cugir a fost și un general, Luceșcu, acela implicat în afacerea Ferro-Chimica, care în loc să meargă la dubă, i s'a reziliat contractul și a plătit statul daune de patru milioane, fiindcă a fost director la Cugir. La Cugir actualmente, director este un inginer Lupan, tot la aceste uzine, care nu lucrează nici un col de zece ani de zile, din cauza neglijenței culpabile a guvernului. Și acesta este dat afară și acesta care speze de reziliere și este un om mai modest, de la 10 milioane a lăsat-o numai la trei milioane și statul plătește (exclamații pe băncile opoziției).

Statul plătește, e ușor s'o facă, nu plățiți dv. Nu a plătit deunăzi 400.000 unui membru al casei, ca să iasă de acolo, să facă loc altuia. Pătim, desigur, că suntem bogăți, avem tot ce ne trebuie.

Am aici un raport documentat al unui emigrat general, generalul Buzileanu. A ținut o conferință la radio, în care arăta puterea industriei noastre de fier, Minunată lucrare. Am mai vorbit și cu alți generali, dar e curios, generalii accepta capabili, elevii ai școlilor politice de la Pașcu, — acesta în special, este inventator de tun, armata franceză a tras cu tunul Buzileanu în război — accepta sunt ținți de o parte și în capul instituțiilor sunt generali de cavalerie, până și la marina militară este un general de cavalerie.

Accasta este, d-ilor, tristă situație, asupra căreia noi, deșprinți aici în parlament cu tot felul de lupu, pe tot felul de chei, nu avem ochii deschși. Ne gândeam fiecare, cum ne-am gândit și înainte de marele război că există o conducere în afară de aceste lupu și disensiuni și rătăcirii, penibile și dăunătoare țării, între diferitele partide și diferiți oameni, ne gândeam că trebuie să fie în fiecare guvern un om, un nucleu, un grup de oameni, dacă nu altul, dar măcar ministrul armatei care trebuie să se gândească la ce vom face noi în momentul când Doamne păzește, am fi nevoiți să ne apărăm de atacurile dușmanilor. Din când în când câte o voce izolată a unui deputat din opoziție, lui aduc aminte, îmi pare că d. Gheorghe Brătianu mai deunăzi, cerea o comisie specială pentru a cerceta starea de armată a țării noastre; mai apoi d. Dimitrie Anoniu o interpellare, în privința înzestrării armatei noastre. Eram cu toții înțelegători în sufletul nostru, că nu suntem în izolarea cuvântului, dar în orice caz avem destulă încredere în anumite lucruri ale țării noastre, că nu suntem lași și desgojiți și că în această țară a lui Dumnezeu nimeni nu poate intra cum o vrea și când o vrea fără o rezistență. (Aplauze pe băncile partidelor de opoziție).

— Ei bine, dacă până în ziua de 10 Martie această iluzie vă era permisă, atât dv. cât și noua, din acea zi, și asemenea iluzie nu mai este permisă nimănui.

— În momentul de față, noi nu

mai avem de salvat un armament, care este pierdut, ci trebuie să salvăm onoarea țării, care este pe cale de a se pierde. (Aplauze pe băncile partidelor de opoziție).

Zeletski convoacă și Parlamentul

«Având în vedere—și ascultați de cine depindeți dv. în această mândră țară a noastră—că sesiunea parlamentară se va termina Miercuri 1 Aprilie, este bine înțeles imposibil ca chestiunea noastră să fie adusă în discuția Parlamentului. (Exclamații, întreruperi pe băncile opoziției). Din acest motiv am dispus deci ca în a doua jumătate a lunii Mai, Parlamentul să fie convocat în vederea legii.»

VOCI DE PE BĂNCILE OPOZIȚIEI: Rușine! Rușine! (Zgomot mare).

VOCI DE PE BĂNCILE MAJORITĂȚII: Ce dată are scrișoarea?

D. dr. N. LUPU: 30 Martie 1933, când erați la putere dv. (Aplauze furtivoase pe băncile partidului țărănesc și pe băncile partidului național liberal, întreruperi pe băncile majorității, zgomot mare).

Vasazița, Excelența sa, d. Zeletsky a dispus ca în a doua jumătate a lunii Mai, anul 1931—zicea el în Martie—Parlamentul să fie convocat în vederea legii Roma Mamă Rujmon și anume modificată cu legea Isofoce, trebuie să fie votată neapărat. Primul semnatar va mai avea mâine ocazia să vorbească cu reprezentantul caucucului, cu care vom să fixăm definitiv condițiile de plată, pentru că reprezentantul caucucului pleacă în ziua de 2 Aprilie într'un concediu de boală de o lună sau două la Gnas. Statutele și modificările legii le-am predat pentru studiere reprezentantului caucucului Vexcoix și domnul în chestiune va studia legea într'o formă potrivită, rezolvând formalitățile necesare.»

Iată ce votați d-v.: legi care le studiază Icoșochios și Icoșococ, de la grupul cărbunelui. (Aplauze prelungite, ilaritate pe băncile opoziției). Apoi, atunci, de ce să mă mai mir eu că pândiți ca lupii, ca șacalii, sărșitul săpă mână, ziua de Sâmbătă, ca să treceți rapid toate nelegiuirile lui Icoșococ și Icoșochios! (Aplauze prelungite pe băncile opoziției).

Moralitate șifonată

D-ilor, socot că v'am obosit și pe dv. și poate m'am obosit și pe mine cu citirea atator și atator documente. Totuși, trebuie să vă mai spun ceva, tot din acest dosar, de la dosarul A. Domnul Zeletzki, reprezentantul fabricii de munjiuni, în raport legal și legitim cu autoritățile, cum crezi d-ta, d-le ministru, a băgat de seamă că toți acești Icoșochios nu erau toți de o teapă, pentru că, dacă unii nu se jeneză și chiar pe trec cu el, alții se jeneză și treacă pe la biroul său. deoarece atrag atenția funcționarilor birourului; erau acolo oameni cu ipochimen, figuri reprezentative, a căror delicată morală se cam șifona să fie văzuți de atâția funcționari, în această legimă și legală informație, asupra a tot ceace se petrece în birourile ministerului de război. Intre ministru și subalternii săi. Atunci face o scrisoare, care este la dosar, în care cere Direcțiunii comerciale să-i dea o sumă mai mărgărită, ca să-și capete o altă locuință, unde vor putea veni tot timpul, fără a fi observați, căci în actuala locuință personalitățile trebuie să treacă prin birouri și se cam jeneză pentru aceste mici informații. (Aplauze prelungite, ilaritate).

D-ilor deputați, cum v'am spus, dv. puteți să cereți unul om orice; nu puteți să-i cereți însă imposibil. Dacă nu intervenea — repet — interregul fatal sunt sigur că și alte acte și alte documente, mult mai grave decât acestea, deși și acestea sunt destul de grave, puteau să fie în mâinile dv. și puteați să aveți și cifrul actual; pentru că această sunt bândiji de stil mare,

la fiecare lună schimbă cifra, și perechi de chei au câte 3-4; nu pot să fie prinși așa de ușor. Dar dacă li luăți deodată, și aveți cifrul actual, aveți întregă chestiunea în mână. Dar și așa aveți destul!

Zeletzki vinovat de spionaj

Domnilor deputați, sesizați de aceste fapte, pe care eu vi le-am relatat dv., în scurtele comunicări pe care le-am făcut înainte de interpellare, am cerut din primul moment arestarea lui Zeletzky. Din primul ministru mi-a răspuns că el trebuie să aibă întâi și întâi în vedere administrarea justiției de stat și a invocat un oarecare articol.

Domniule Vaida, d-ta este dv. doctor, și eu sunt doctor. Desigur, că nu suntem tari în drept și fiecare apelăm la prietenii noștri. D-ta pe semne că ai apelat la capul justiției care nici el, mă tem, nu este doctor în drept: eu am apelat la prietenii mei.

Domniule Vaida să te referi d-ta la art. 8 din legea spionajului și trădării de țară în timp de pace, lege din 1930, pe care de altfel e citată de comisarul regal și care spune că «primirea și păstrarea de acte secrete relative la apărarea națională, fără autorizarea legală constituie crimă de spionaj».

Ei bine, domnilor, acți secrete. Mai secrete ca acestea ce voji?

Dosire secretă? Ce doriți mai secretă ca aceasta, când ei singur cere—este declarația lui—să i se facă altă locuință. In care agenții să nu fie văzuți?

Mai infracțiune ca aceasta să declare în mod mincinos înaintea comisariatului regal că li dă cheile și ei să aibă altele la îndemână, și mai infracțiune decât să rupă sigiliile și să ia totul de acolo ce mai doriți (aplauze pe băncile ambelor partide liberale).

Trebuia să fie arestat de la ora 6 jum., din ziua de 10 Martie, de când s'au văzut primele vestigii ale trădării lui (aplauze pe băncile partidului țărănesc și pe băncile ambelor partide liberale).

În loc de aceasta el se plimă liber de 12 zile pe străzile Capitalei.

Interpelări se fac în Camera, intervenții de tot felul. Este o persoană imtangibilă; nimeni nu se atinge de dânsul.

Vă spuneam la începutul cuvântării mele: putem pierde orice, putem rămâne săraci li-piși pământului, datorii vânzării, acoperis cerul și culcuș pământul: de 1500 de ani toate ramurile aceste ale românismului, așa au fost bătute și prăpădite de toate valurile și vijeliile barbarilor și ale lui Dumnezeu, dar și-au păstrat în mijloc codrilor și pe brazda lor, nepătată, neatinșă cinstea și onoarea țării (aplauze prelungite).

Am trăit în cursul veacurilor pe limba strămoșească și pe cinstea bătrânească. Va întreb eu pe dv., pe toți acești frați ai mei, frați dușmani și frați prieteni; există, cunoașteți o țară în Europa civilizată în care asemenea evenimente să se fi produs și în care de a doua zi a-sasului, criminalul, excochul și spionul să nu fie închis? (Aplauze prelungite pe băncile partidului țărănesc și pe băncile ambelor partide național liberale. Stigăte de bravo).

Care este secretul, care este talna? Cine îl proteje? — unnezu de sus nu protejează asemenea canalii.

Cine are răspunderea? Dv. guvernul. Pentru ce după atâtea date, Zeletzki nu este închis? Cum socotiți dv.? Va putea fi om în această țară, va putea fi talent, va putea fi putere, care să poată să împiedice poporul să nu facă, după asemenea infamii, cele mai grozave presupunerii, cele mai daunatoare calomnii asupra țării? Aplauze prelungite pe băncile opoziției).

D-ilor, lumea nu trăgește su principi filozofice, nici cu principii economice, ci cu câteva principii morale, care formează cimentul și baza tuturor societăților umane (aplauze pe băncile opoziției). Printre aceste principii morale este încrederea în conducere, însă conducerea trebuie să fie ca femeia Cezarului, lipsită de bănuială, toată lumea să creadă în virtuțile ei.

— Chiar dacă aș vrea să vă apăr—ce argument pot să aduc eu înaintea lumii, când Zeletzki este încă liber? Ce va zice Comoslovacia? Aceasta nu este un argument. Eu cunosc și pe d. Beneș și pe d. Masaryk, oameni de înaltă onestitate, de profunde onestitate; ei cei dintâi se vor revolta, când vor vedea că un președ al fabricii lor (aplauze prelungite pe băncile opoziției) a îndrăznit să corupă, să furească pentru că și eu cred ca dv. Dar să facem probă. Poate că acest nemeșnic încasează el singur foarte multe milioane și pune pe socoteala d-tate ori a d-tate. Pentru ce nu te aperi? Pentru ce nu-ți faci datoria patriotică să vestești pe acei barbați și a lua măsuri (aplauze pe băncile opoziției).

Doriți să le ia ei? Apoi aici s'a produs crima. D-ilor, nu va jucați cu focul.

Vin aici să mă prezint în calitate de soldat al cinstei și al onoarei țării mele; nici o calitate nu am în refuz pe toate celelalte. Dar această calitate îmi cere ea la momentul când onoarea țării mele este batjocorită, când de zece zile e pământul pe amândoi obraji, când lumea întreagă se uită la noi și se întreabă pedumărită: pentru ce acest spion se plimă liber? Datoria mea este să cer imediata arestare a trădătorului și escrocului; dacă nu aveți puterea, imediata plecare a dv., (aplauze pe băncile opoziției).

D-ilor nu se poate altfel, Faceți-vă datoria. Datoria celor cari vor veni, dacă nu o veți face dv., este ca imediat, mai întâi să aresteze pe spion și în al doilea rând de îndată să intre în posesiunea acestor documente și cifruri și tot ce este corupt și compromis în armată, în partid, în general, în ministri, să fie trimis la potou, să fie împușcat. (Aplauze prelungite pe băncile opoziției).

Nu pentru aceasta au perit 800.000 de oameni, nu pentru aceasta, două milenii am așteptat împlinirea visului. Nu. Nu pentru ca să fim batjocura și rasul tuturor bănciilor din afară și aici. Cine e măcar vinovat cu o iotă că a trădat interesele țării, că s'a văndut să fie pus la stălpul de împușcare și eu, care n'am ucis om, mă duc să trag primul în el (aplauze pe băncile opoziției). Să curajați grajdurile lui Augias, să vă dați seama că nu ne pasă nici dacă ne dă Geneva bani, nici că mâncăm pâine sau mămăliga, însă să nu fim terfelți, să nu fim de râsul lumii întregi, ca în fața unor asemenea mișelii să nu luăm măsura necesară. Și măsura necesară este — termin ca și Caton: «Cartagina dărâmată», Zeletzki arestat și excoțat, ori dv. demisionați; ori amândouă (aplauze prelungite și îndelung repetate pe băncile opoziției, ovățiu).

— oxxo —

Basmul conversiunii

Până la apariția ziarului nostru, proiectele de lege ale conversiunii întocmite de național-țărăniști sunt până acum în număr de 11 și credem că vor mai spori.

În cele din urmă, guvernul va impune majorității parlamentare să voteze vreunul din aceste proiecte.

În felul acesta, basmul conversiunii va lua sfârșit dar problema datoriei rămâne în picioare.

Săraca țară!

— oxxo —

Citiți și răspândiți Aurora Dobrogei

Cum se fac legile la noi

În prima ședință a parlamentului, după vacanța de Crăciun, d. dr. Lupu întors din satul său Arsura, a semnalat d-lui ministru de finanțe un mare pericol care amenință țărănimia.

Peste câteva timp — dela data când șeful partidului țărănesc a ridicat în Camera această chestiune — urma să se aplice o lege a d-lui Madgearu, votată pe zor și pe furie, noaptea, așa cum se trec cele mai multe legi la noi, prin care morile dela țară erau obligate să plătească o taxă pe cifra de afaceri, taxa care trebuia percepută dela țărăni, ce măcinau.

D. dr. Lupu primind plângeri dela țărani, a cerut d-lui ministru Madgearu să-i explice când s'a votat această lege și cum se poate să se pună acest impozit nou pe țărănimie.

D. Madgearu a răspuns că această lege nu atinge pe țărani de oarece morile până la cinci cai putere, sunt scutite de taxă. Auziți oameni buni, mori până la cinci cai putere. Und o fi văzut d. ministru așa ceva? Numai că să miști o moară cu o singură piatră trebuie un motor de 25 cai putere, și d. Madgearu crede că morile țărănești merg cu cinci cai.

Un deputat i-a spus: «Cu cinci cai miști o bicicletă, nu o moară.»

Iard doctor Lupu i-a atras atenția că acești cai-putere nu sunt cai sau mărhoage de pe stradă ci o măsură întrebunțată de știință ca să arate puterea motoarelor.

Dar te poți înțelege cu d. Madgearu?

Dar d. doctor Lupu nu s'a lăsat. A pus pe d. deputat Goicenu dela Craiova, un om de mult bine din partidul țărănesc, acela care anul trecut a propus legea căminului rural, după care casa țărănului și cinci hectare de pământ nu pot fi urmărite, să facă un proiect de lege de scutire a morilor țărănești.

Acest proiect a fost iscălit de mulți deputați și a fost aprobat și de ceilalți deputați majoritari.

Și așa din dărzenia d-lui dr. Lupu s'a reparat o mare nedreptate care era să se abată pe capul țărănilor. Și aceasta s'a făcut contra voinții d-lui Madgearu care a-ți văzut cum face legile și cum le votează,

În atenția creditorilor statului

Prin Monitorul Oficial No. 83 din 8 Aprilie 1933 s'a promulgat legea pentru reglementarea lichidării datorităilor arierate ale Statului anterioare exercițiului 1932, care cuprinde:

Art. 1.—Creanțele asupra Statului prevăzute în legea de față și provenind din exercițiile anterioare anului 1932, se vor lichida în conformitate cu dispozițiunile de mai jos.

Art. 2.—Statul Român este autorizat să emită prin Ministerul de Finanțe, în plata acestor creanțe, bonuri de impozite până la valoarea maximă de cinci milioane lei.

Art. 3.—Bonurile de impozite vor fi emise în titluri la purtător de 100, 500, 1.000, 5.000 și 10.000 lei și purtătoare de o dobândă de 4% pe an. Frațiunile mai mici de 100 lei se vor neglija.

Art. 4.—Bonurile de impozite vor fi primite de Stat până cel mai târziu la 1 Aprilie 1935, pe valoarea lor nominală sporită cu dobânda corespunzătoare timpului trecut dela emisie, calculată trimestrial, în plata tuturor impozitelor datorate Statului și ale celor percepute de Stat în contul județelor sau comunelor, pentru exercițiile anterioare anului 1932, precum și a amenzilor fiscale.

Se exceptează impozitul pe succesiuni stabilit după 1 Ianuarie 1930.

Bonurile de impozite ne prezentate Statului în plată de impozite, în condițiile și în termenul prevăzut de legea de față, vor fi amortizate de Stat, în termen de 5 ani dela expirarea acestui termen, în conformitate cu un plan de amortizare întocmit de Ministerul de Finanțe.

Bonurile de impozite sunt aduse a fi negociate la Bursa oficială, fiind scutite de orice impozite de transmisiune. Ele vor fi primite ca garanție la toate instituțiile publice pe valoarea lor nominală.

Dobânda acestor bonuri e deasemenea scutită de orice impozite.

Art. 6.—Bonurile de impozite sunt admise a fi bombardate la B. N. R. în aceleași condiții cu celelalte titluri de stat.

Ele vor putea înlocui, de asemeni, în lăuntruț aceluiași termen, a doua semnătură pe cambille prezentate spre

— oxxo —

O școală de morărit și panificație

Pentru înființarea unei școli practice de morărit, d. I. Modreanu, deputat lupist a depus la Camera un proiect de lege sprijinit pe următoarea expunere de motive și pe care și l'a înșușit d. ministru D. R. Ioanidescu:

«Este tuturor cunoscută dezvoltarea ce a lut la noi industria morăritului și necesitatea de a se organiza o muncă tehnică agricolă.

Pe măsură ce se recunoaște însă progresul în această direcțiune se constată și lipsă de personalul tehnic necesar acestei industrii în plină dezvoltare.

Intregul personal întrebunțat astăzi la mori, este format numai din practicieni fără pregătirea necesară. Din această cauză se vede cum bunuri de sute de mii și milioane sunt date pe mâinile unor astfel de oameni, care din cauza nepregătirii lor cauzează pagube și accidente care costă multe vieți de oameni.

Afară de aceasta, afat industria morăritului, cât și tehnica agricolă, are nevoie de persoane cunoscătoare în tehnica cerealelor.

Toate aceste cunoștințe nu le poate căpăta decât într'o școală de specialitate.

reescompt la Institutul de emisiune.

Art. 7.—Bonurile de impozite vor fi oferite de Stat, în plata creditorilor lui, pe valoarea lor nominală, pentru ordonanțele emise anterior anului 1932 și rămase neplătite până la data legii de față, datorităle Statului din aceeași perioadă de timp pentru care nu s'a emis ordonanțe dar sunt trecute pe state nominale, pentru restanțele din prime de export, precum și pentru recipisele de depozit emise în schimbul acestor creanțe de către Ministerul de Finanțe și pentru bonurile de rechiziție emise de Stat și aflate azi în circulație.

Județele, comunele, precum și instituțiile de Stat autonome sunt autorizate de asemeni să primească și să ofere creditorilor lor în plată, pentru creanțe din exercițiile anterioare anului 1932, bonuri de impozite pe valoarea lor nominală.

Pentru cotele adiționale din impozitele arierate încasate de Stat în bonuri de impozite, Statul se va libera față de județe și comune, remițându-le bonuri de impozite pentru aceste sume, pe valoarea lor nominală.

Art. 8.—Statul va putea face direct compensarea creanțelor arierate asupra sa, din exerciții anterioare anului 1932, cu datorităle exigibile din impozite sau taxe provenind din exercițiile anterioare anului 1932 precum și din amenzi, privind o aceeași persoană, întreprindere sau instituție, emițându-i, în momentul emiterii bonurilor, numai soldul acestor creanțe, în bonuri de impozite.

Art. 9.—Pentru determinarea creanțelor Statului, susceptibile a intra în prevederile legii de față se instituie o comisie compusă din Directorul Casei de Amortizare, Directorul bugetului și contabilității generale a Statului s'au delegatul său, un delegat al contenciosului Ministerului de Finanțe, Directorul contabilității fiecărui Minister interesat, pentru creanțele care l'privesc, precum și din șeful serviciului cheltuelilor dela contabilitatea Ministerului de Finanțe, care va revizui situația juridică a creanțelor.

Pentru lichidarea creanțelor dintre Autorități, Minister, Regii Autonome, Județi și Comune, cu excepția casei pensilor, ale cărei creanțe se vor lichida în mod ul arătat mai sus, Ministerul de Finanțe este autorizat să ia măsuri speciale de lichidarea lor, prin compensarea soldurilor.

Art. 10.—Se exceptează dela dispozițiunile legii de față creanțele Casei de depuneri și consignațiuni, precum și creanțele Casei Generale de Economii, asupra Statului.

Art. 11.—Furnizorii de Stat, Județi, cu nume, regii publice și case autonome, care vor fi plățiți pentru materiale livrate, în bonuri de impozite, vor avea dreptul să depună aceste bonuri de impozite în garanție la întreprinderile de credit pentru datorităle lor, făcând dovada că au fost plățiți în acest chip.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința dela 18 Martie c., iar de Senat la 31 Martie 1933.

— oxxo —

Liberali și liberali

La întrunirea partidului georgist din Constanța d-l C. Banu a spus:

«Liberalii sunt de trei feluri: Liberali vechi, liberali învechiți și liberali noi.»

Noi știm că sunt numai Liberali și Cămătari.

— oxxo —

Apărătorii spionului

După memorabila ședință a Camerei, care a avut darul să sgude conștiința unui neam necăjit, guvernul pare că se scotoțește liniștit, de vreme ce a găsit apărătorii nu numai în sânul său, dar și în afară.

Dar n'a putut să surprindă pe nimeni apărarea d-lui Argetoianu. Cu cinismul care-l caracterizează, omul acesta, escrescență a trecutului, este capabil de orice, în vederea realizării nemărginitei sale ambițiuni. Fapta sa denotă însă, cât de adâncă este cangrena care ne-a afins, de vreme ce găsește apărători până și la aceia cari nu au în vedere decât un câștig problematic.

De sigur, că în afacerea Skoda nu spionul este cel mai vinovat; însă prin apărarea ce i s'a făcut, s'a încercat să se tragă cu buretele peste tot ce s'a întâmplat, sub pretextul comod, că nu trebuie să mai afle și alții actul de necinste, spre a nu ne pierde creditul.

Dar creditul nostru nu trebuie să fie în funcție de necinstea unora, ci de cinstea noastră a tuturor, care a fost anărată totdeauna chiar cu prețul sacrificiilor noastre.

Neamul românesc nu s'a temut de sărăcie; a trăit cu ea, căci așa îi împuneau vremurile prin care a trecut, și a ținut fruntea sus. A semnat, altă dată, tratate oneroase cu turcii și le-a respectat integral, ca să-și păstreze sufletul. Astăzi, ne cere tăcerea, spre a pierde și sufletul, iar ministrul apărător al acestei teorii, este d. Argetoianu.

A venit timpul să strigăm din nou: *Deșteaptă-te române*, dar nu din somul cel de moarte, cum se spune odinioară, ci din de-gradarea morală, în care oameni ca d. Argetoianu vor să ne ducă. Nu numai spionii, nu numai complicii lor, dar și apărătorii lor, toți ca unul să ispășească mișelia la care participă.

Ce, fiindcă d. Argetoianu îndrăznește să asurzească lumea cu pretinse prietenii ale acelor cari se învârtesc în sferile de sus și găsește proști cari să-l creadă, noi să primim a trăi în corupție?

Ce, fiindcă, la un moment dat, a putut să inducă în eroare și să capete puterea spre a-și pune în practică ereziile lui financiare, noi să-l tolerăm a întinde mușama pe orice corupție?

Asta nul

Monștrii vieții publice să dispară. S'a făcut destulă experiență cu ei. Astăzi, a sosit ceasul marilor întâmplări; cangrena trebuie arsă din rădăcină.

ACEL, în mâna căruia stă putința acestor întâmplări, ori se hotărăște să innoade firul glorios care a dus la România Mare și ordonă pedepsirea tuturor vinovaților, ori pierim cu toții. Nu mai este timp de pierdut!

Nedreapta reducere a salariilor

Pentru echilibrarea bugetului — așa cum au cerut controlorii străini — guvernul național-țărănesc a tăiat dela funcționarii suma de 700.000.000 lei.

Funcționarii și parlamentarii partidului nostru au cerut:

Să se facă reduceri numai după ce va înceta risipa și anume: reducerea numărului de miniștri și în special a subsecretarilor de stat, desființarea regiilor autonome, risipa cu automobilele, etc.

După aceea, stabilirea unei sume neimpozabile de lei 3000 lei, reducerea salariilor tuturor funcționarilor cu o cotă care să crească în raport cu salariul. S'a cerut anume ca, sacrificiile să fie făcute după puterea fiecăruia.

Guvernul însă, a redus salariile, fie mari fie mici, cu aceeași cotă. Pentru acei cu salariile mari, care mai au și alte venituri în afară de salariu, reducerea nu este simțită. Pentru acei cu salariile mici însă, cu restante de 5-6 luni, fără alt mijloc de existență, măsura este neomnoasă.

Dar reducerea nu se face ofițerilor și magistraților. Prin această măsură, funcționarii au fost împărțiți în protejați și năpăstuiți.

Aceasta este marea nedreptate, și a produs o vie amarăciune în sufletele nu numai ale funcționarilor dar ale tuturor cetățenilor.

Și în această privință, parlamentarii partidului nostru și-au făcut întreaga datorie.

Guvernul și parlamentul însă, au mers înainte pe drumul greșit, căci așa cereau interesele bancherilor, străini.

A trebuit să facă din pâinea funcționarilor pentru a satisface cerințele bancherilor străini cu cari, frunțașii partidului național-țărănesc sunt în bună înțelegere.

—OXXO—

D. Dr. Lupu exclus din Camera?

Se știe că printre actele găsite în biroul spionului Seletzki — directorul Soc. Skoda, — a fost și o scrisoare prin care acesta scria că «a dispus să se convoace Parlamentul».

D. dr. Lupu, șeful partidului țărănesc, adresându-se majoritarilor cari voCIFERAU în ședința de Miercuri 29 Martie când se discuta panama Skoda, le-a spus: «Sunteți Camera lui Seletzki!»

Guvernul a voit să profite de acest lucrupentru a scăpa — în acest stăruit de sesiune — de controlul incomod al unui parlamentar încercat și l-a trimis în fața comisiei de disciplină care a decis excluderea d-lui dr. Lupu pe zece zile din Camera.

D-l Președinte al Camerii dându-și seama deși cam târziu despre imensa greșală ce era să facă, a renunțat asupra excluderii.

Taxa timbrului la actele de vânzare

Prețul pământului în Dobrogea este între 2000 și 5000 lei hectarul. D. Madgearu, ministru de finanțe național-țărănesc, a modificat legea timbrului în scopul ca dacă cineva cumpără pământ să plătească taxa de 10 ori venitul anual stabilit de fisc. Ori venitul, stabilit prin abuz, variază între 500 și 600 lei. Deci la pământul pe care-l cumpărați cu 2000 lei hectarul se va plăti taxa de la 5000-6000 lei.

Unde mai pui că taxa de 8 la sută este foarte mare, ca niciieri în lume. Adăogați timbrele și onorariul avocatului și veți vedea că un pământ care ar trece prin 2-3 mâini ar suporta taxe, cât face însuși pământul. Pentru vânzările de case, taxele sunt și mai mari. Aceasta este grija național-țărănilor pentru cei ce i-au votat și adevărul că ni se scad impozitele cu o mână ca să le mărească pe dealtă parte cu două.

Când veți face acte, amintiți-vă de numele lui Madgearu!

Mulțumiri

Secretariatul Partidului Țărănesc, ne comunică: La marele număr de scrisori și telegrame pe care le-a primit d. dr. Lupu din toate unghiurile țării și dela toate categoriile de cetățeni civili și ostași ai țării, d. sa neputându-l răspunde personal, le mulțumește pe această cale. Acum ca todeauna d. sa e mulțumit că în masa profundă a neamului există destule elemente de reacțiune sănătoasă pentru îndreptarea relelor.

Le atrage atenția că nu este suficientă numai stăruirea sa pe deoparte și felicitările trimise pe dealtă parte. Timpuri grele ne așteaptă și fiecare cetățean trebuie să-și facă întreaga datorie, atât în cercul său privat, cât și în viața publică, pentru îndreptarea relelor, a tuturor relelor.

—OXXO—

In chesfia Skoda

Cu toți deplăngem tragedia moarte a generalului Sică Popescu, comandantul corpului I armată și fost secretar general al ministerului Apărării Naționale. Credem însă că și-ar fi servit mai bine țara dacă n'ar fi dat exemplu de slăbiciune, nepotrivită cu calitățile ce se cer unui adevărat ostaș, care fiind cu conștiința curată trebuia să lupte până la stăruit, arătând pe vinovați.

Nu ne putem explica întrucât a fost necesară citirea în Parlament a foii calificative a generalului Ștefănescu Amza, de către un membru al guvernului când se știe că această foaie a fost anulată într'un consiliu de anchetă prezidat de către A. S. R. Principele Carol, actualul nostru Rege, care în cunoștință de cauză l'a ales totuși ministru de războiu în 1931.

Nu cumva guvernul simțindu-se că trebuie să plece, nemi bucurându-se de înalta încredere, să fi încercat un «Șah la Rege»? Ori e o încercare de mușamalizare?

Un tovarăș al național-țărănilor

În comitetul școlar central al ales membru și d. Nicolae Ghețu, dar pe cine reprezintă? Ghețu nu are. S'ar putea să fie dintre persoanele cari se întrebese de bunul mers al școlii de pe urma căreia d. Ghețu are locuința, încălzit, luminat și servitor gratuit.

Ne preocupă legăturile partidului național-țărănesc cu partidul comunist, împotriva căruia s'au luat de curând măsuri și întrebăm cum se simt domnii institutori Ghiță Popescu, Otaș și d. inspector școlar T. Niță în tovarășia d-lui Ghețu — în comitetul sus numit? S'a înscris d. Ghețu în partidul național-țărănesc? Noi, îl știm comunist.

Legalismul național-țărănesc

La unele comune din județul nostru, Domnești, Gura Dobrogei, etc etc., au reușit ca primari și majoritari ai consiliilor comunale prieteni de-ai noștri.

Peste tot, unde au reușit ai guvernului, cei aleși s'au instalat de mult.

Nu mai în comune unde s'au ales adversarii, sub diferite pretexte, nu s'a făcut nici până astăzi instalarea. Și aceasta se întâmplă sub acei cari, în opoziție se bătutu cu punni în piept pentru respectarea legalității.

La vreme, le vom reaminti.

—OXXO—

D I V E R S E

D. dr. N. Lupu a deschis în parlament afacerea Skoda. S'a cutremurat o țară întreagă, când a văzut cum — în anul 1930, sub guvernul național-țărănesc — s'a dat o comandă de arme de război, fără respectarea legilor și regulilor și cum se risipește banul statului, ca să se îmbogățească câțiva șperțari, cumpărăți de spionul Seletzki.

Nu mai deputații național-țărăniști au răs cu nerăcpunare. Ba unul dintre ei, life Lazăr, care este și chestor al Camerei, a declarat cu îndrăzneală că el e prieten cu Seletzki și că e mândru de această prietenie cu un om atât de... cinstit ca Seletzki!

Ascultați, oamănt buni: Seletzki, care a mituit în dreapta și în stânga, om cinstit! Și deputații național-țărăniști se mândresc cu... prietenia spionului Seletzki, austriac și olșter de rezervă în armata austriacă.

Lată pe cine au votat, în alegerile trecute, sătenii noștri, care se lasă atât de ușor amăgiți! Au votat pe deputații național-țărăniști, care acum se laudă cu prietenia lui Seletzki.

Apa încă d. dr. N. Lupu a avut dreptate să spună în plină Cameră: PARLAMENTUL ACESTA ESTE PARLAMENTUL LUI SELETZKI!

Unii din deputații județului Constanța, care au votat împotriva funcționarilor, cu ocazia reducerii operate asupra salariilor, se ocupă prin zările locale respective de soarta funcționarilor.

Tot e bine, fiindcă se anunță noi reduceri și oamăntii au acum destulă experiență în materie de reducere, la... alții, nu la diurnele parlamentare.

Ori-ce corespondență privitoare la organizațiunile partidului nostru, se va adresa în str. Negru Vodă No. 2 Constanța pe numele d-lui Dr. Mihail Isăcescu președintele partidului «Țărănesc».

D-l Ion Mihalache, reprezentantul de altădată al țărănilor se plimbă prin Elveția și pe Coasta de Azur plătind cu banii țărănilor români pe spinarea cărora s'a ridicat.

În această vreme tovarășii național-țărăniști ai d-lui Mihalache se bălăcesc în mocirla Skodei, Seletzki și altele panamale.

In editura Masson și C-ie din Paris a apărut lucrarea d-lui dr. Combiescu, în colaborare cu doctorul M. Isăcescu și R. Olinescu, asupra epidemiei de febră exantematică (butonoasă) care a bătuit la Constanța în anii trecuți.

Se svonește tot mai mult că se intenționează dislocări de școale primare în orașul Constanța, chiar în cursul acestui an.

Măsura ar fi păgubitoare din toate punctele de vedere și credem că e bine să se revină asupra ei.

In ziua de 17 Aprilie c.r. (a doua zi de Paști) orele 10 dim. va avea loc întrunirea membrilor organizațiunii noastre a sectoarelor 8, 9 și 10, în localul Șteflea din str. Chitiei, iar în ziua de 21 c.r. tot ora 10 dim. a sect. 2 și 3 în localul d-lui Istode Georges cu din str. Griușel.

La apariția acestui ziar, va fi votată noua Lege a Conversiunii, în care vor intra și debitorii dela oraș. Prin faptul că au trebuit să treacă ani de zile ca s'o voteze și s'o reformeze pentru a freia oară, se poate vedea că actualul guvern nu este cunoscător în afacerile țării.

La altele, se pricepe! Vor acum să realizeze ceea ce din capul locului d. Dr. Lupu a cerut și ei n'au vrut să facă.

In Monitorul Oficial No. 83 din 8 Aprilie 1933, s'a promulgat legea pentru reglementarea lichidării datoritării arierate ale statului, anterioare exercițiului 1932.

Toate datoritiile pe cari Statul are a le plăti la diverși debitori: furnizori, funcționari, etc. se vor achita prin bonuri de impozite emise de ministerul de finanțe, în valoare maximă de 5 miliarde lei.

Cu aceste bonuri se pot plăti toate impozitele și datoritiile către stat, județ sau comună de către posesorii acestor bonuri.

De oarece partidul național-țărănesc, în special, vrea să introducă lupta de partid la Camerele de muncă și fiindcă noi suntem contra acestui fapt, slătuim pe prietenii noștri, cât și pe toți membrii Camerelor de muncă cari deși înscrși în alte partide politice, dar împărtășesc punctul nostru de vedere. Să se abțină dela vot.

In ziua de 9 Aprilie cor. în localul școlii primare No. 1 din Constanța, s'a ținut adunarea generală a Băncii populare «Invățătorul Dobrogean». Cu această ocaziune, s'a aprobat bilanțul și contul de profit și pierdere pe anul 1932 precum și bugetul pe 1933.

Discuțiunile au urmat în ordinea stabilită de către consiliu.

S'a stărnit nedumerire printre invățătorii, apariția la această adunare a d-lui Vasile Lepădatu. D. sa a ținut să facă chiar câteva propuneri cu un sub trat politic.

De astădată, propunerile d-lui Vasile Lepădatu au căzut, Invățătorii l-au făcut o șgomofoasă și ostilă manifestație.

Mistarea organizațiilor partidului nostru

In ziua de 2 Aprilie c.r., membrii partidului «Țărănesc» din Constanța sectorul No. 7, s'au întrunit în mare număr și constăuit asupra evenimentelor politice, la ordinea zilei.

Din cuvântările ținute reamăncă pe ale d-lor Mihalache, Ștefănescu și Nicolae Tereza. S'a evidențiat intervenția energică a d-lui Dr. N. Lupu, șeful partidului «Țărănesc» în afacerea Skoda-Seletzki.

S'a făcut un apel calduros ca să se intensifice propaganda de către membrii printre cetățeni, pentru a se înscri în partidul «Țărănesc» și a urma pe d. Dr. N. Lupu în acțiunea de salvare a țării.

După aceea comitetul a aprobat înscrierea în partid a mai multor noi prieteni după care consfătuirea a luat stăruit, cu un mare entuziasm.

Morile țărănești

In urma stăruințelor d-lui dr. Lupu și celorlalți deputați ai noștri, s'a votat legea următoare:

Morile țărănești, adică toate morile ce macină produse agricole pentru săteni cu plată în vamă sau cu uium, sunt scutite de cifra de afaceri.

Această lege, s'a publicat în Monitorul Oficial No. 83 din 8 Aprilie 1933.

Din Parlament...

Lupu când este absent Dorm toți frații'n Parlament. Iar guvernul'n libertate își face «treburile» toate.

Excluzedeți-l majoritari De vreți să păreți a fi tari!..

Programul partidului țărănesc

Acțiunea noastră politică sprijinindu-se pe dragostea de țară și iubire de neam, pe respectul pentru forma de stat, monarhie constituțională și pe devotamentul nemărginit către dinastie, înțelegem să contribuim din suflet cu tot capitalul nostru de cunoștințe și experiență, pentru rezolvarea nevoilor spre binele și fericirea tuturor.

Politica noastră subordonată dorințelor personale — interesului general. Numai așa credem că putem progresa în liniște și armonie socială.

Agricultura fiind ocupațiunea de capetele a mării majorități a populației noastre, este și factorul esențial de care depinde toate celelalte ramuri de activitate: meserieși, comerțianți, industriași intelectuali etc.; așa că grija noastră de capetele se îndreaptă către a întărirea ei, cât mai mult și cât mai bine.

Bogăția plugurilor aduce fericire orașenilor.

Dări drepte

O țară nu poate să trăiască ca stat bine organizat, decât din dările pe care fiecare cetățean este dator să le dea după puterea de producție a fie căruia.

Dările însă trebuie calculate așa în cât să se în din produs, nu din capital.

Atâți însă impozitele sunt calculate peste puterea de producție și ele nu numai că nu se mai pot plăti, dar au opriit orice inițiativă d. noi întreprinderi.

De acela întreg sistemul fiscal trebuie revizuit și adaptat la puterea de producție a tuturor claselor sociale.

Credit agricol eficient pentru plugari

Plugarii sunt baza de susținere nu numai a nației, ci și a întreg edificului statului ca și a tuturor celorlalte ramuri de muncitori masuali, sau intelectuali.

Pentru ajutorarea lor vrem înființarea unui credit agricol, cu forme ușoare și cu dobândă de cel mult 6 la sută pe an.

Acest credit agricol înțelegem să-l facem imediat alimentându-l din cele 7 miliarde lei valoarea anuităților și a couponilor datoritării externe, pentru care dăm anularea datoritării din război — amânarea și reducerea celorlalte datoriti.

Restabilirea leului

Toată lumea se plânge de lipsă de bani. Faptul nu trebuie să ne mire pentru că la «nevoile țării noastre cu 13 milioane de locuitori trebuiesc: 60 miliarde lei, ca să fie așa cum era înainte de război. Bogățiile statului ordinari și extraordinare, ale C. F. R., Poșta, Regii etc. se ucă la aproape 60 miliarde lei pe an.

Ori pe piață circula numai 15 miliarde lei harte, pentru că restul de 5-7 miliarde lei, stau ascunși în banci, percepți, administrații financiare, etc.

Cum se poate admite ca noi contribuabilii să plătim pe an 60 miliarde lei impozite, când bani nu sunt decât 15 miliarde lei?

Trebuie făcută restabilirea. Anșia, cea mai bogată țară din lume a făcut-o. S'o facem și noi.

Cum adică de dragul cătorva miș de capitaliști, să ținem întreg poporul în sărăcie?

Restabilind leul, kilogramul de orz de la 2 lei se va uca la 6 lei.

Vanzind cu preț întreg se pot acoperi nevoile și plăti datoritiile. Căci un plugar cu 10 hectare are 30.000 lei datoriti — nici odată nu se va achita de ea la prețul boabelor de acum. Dacă însă în urma restabilirii leului va primi 60.000 lei pe un vașon orz — va putea ușor să scape de datoriti.

Moratoriul datoritării externe

Asi din iunie care 20 lei, pe care îl plătim la stat, 7 lei trec peste graniță — la bancheii cari ne-au împrumutat.

De și împrumuturile făcute, în loc să ne ajute, mai rău ne au sărăcit ele fiind contractate în numele țării, le reconaștem și le vom plăti când vom putea și numai cât este drept.

Acum însă când slujbași n'au ce mânca, când pensionarii nu li se poate da drepturile lor, când văduvate, orfanii și invalizii de război cerșesc zilnic pe la casele ritte publice pâinea, mai mult de cât datoriti; când toate întreprinderile Statului, ca și cele particulare, încețoșez sau se desființează când contribuabilul nu poate plăti pe ce are de udat, și nici impozitele, credem că este în interesul creditorilor a ne acorda o pauză — până ne restabilim — ca să avem de udat plăți.

Omului bolnav nu-i pretinzi muncă ci îl lași să se odihnească, să se însănătoșeze, ca să poată munci apoi mai cu folos.

În această situație este și țara noastră.

Până ne vom odihni economic nu putem decât să amânăm toate datoritiile din război, și să reducem plata tuturor celorlalte datoriti — cum de altfel au făcut mai toate țările: Germania, Franța etc.

Conversiunea datoritării urbane și rurale

Față de declararea legii conversiunii ca neconstituțională și până se va găsi cea mai dreaptă măsură de a lășigera raporturile între debitori și creditori, se impune imperios amânarea ori cărei plăți și suspendarea ori cărei executării silite, atât pentru datoritiile rurale (agricole) cât și pentru cele urbane.

Actualul guvern a depus o lege pentru amânarea până la 31 Martie 1933 a datoritării urbane.

Cum vor putea plăti la data fixată? Noua lege urmează a fi o amânare cel puțin până la 30 Septembrie 1933.

Modificarea legii electorale

In alegerile din Iulie a. c. național-țărăniștii au obținut 49 la sută din numărul voturilor, iar celelalte partide au luat 60 la sută.

Din cauza actualii legi electorale național-țărăniștii au azi în cameră aproape 300 de deputați, iar toate celelalte partide au mai puțin de 100 deputați, de și au avut mai multe voturi. Se impune deci modificarea legii electorale, în sensul ca să se seama de voința exprimată a alegătorilor.

Trebuie deșit suprimată prima acordată listei majoritare.

Restabilirea prestigiului Statului

Nici odată prestigiul statului nu a fost mai compromis ca acum. Pentru a lucasa un drept al tău, trebuie să te faci cerșetor dacă nu chibă șperțari.

Statul recurge la fel de fel de trucuri: ordonanță de plată, avis de plată, creditiv, dispozitiv și câte și mai câte formule, numai pentru a amăgi pe bieții funcționari, pensionari, văduve și invalizi de război, furnizori etc.

Pentru demnitatea noastră trebuie restabilit prestigiul statului și cât mai curând.

Colaborare economică cu poporul german

Una din cauzele celei economice prin care trecem este și a ceea că guvernăntii de după război n'au ținut să valorifice produsele țării noastre pe piețele naturale de desfacere.

Pentru a îndrepta această situație, nu este alta cale de cât a face o convenție economică cu poporul german, singurul care are nevoie de tot ce avem noi și care produce ce ne trebuie nouă.

Vanzând și cumpărând la prețuri bune și ei și noi, vom face un pas important în îmbunătățirea situații economice.

Tratament egal pentru populațiunea minoritară

Istoria din toate timpurile arată că românul a fost toleranț.

Astăzi și din țre și din rațiune înțelegem să acordăm concesiunile de orice origine etnică aceleiași drepturi și îndatoriri pe care le avem și noi românii.

În cadrul legilor vom da toată atenția și sollicitudinea nevoilor lor confesionale, culturale și economice.

Controlul averilor oamenilor politici și ale funcționarilor publici, nu pe deșirea denunțării lor

Național-țărăniștii au făcut o lege pentru controlul averilor, dar cu clauză s'vrea mai mult contra denunțătorilor. Aceasta tocmai ca să intimidese și să împiedice pe oricine, a da în vileag pe fraudatori și banuili publici. Trebuie modificată legea, încercându-se demnitate, iar nu pedepșirea demnitate.